

عنوان مقاله:

وزارت در فترت اولیه حکومت ایلخانی: از ارغون تا بایدو ۶۹۴-۶۸۳ ه.ق

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهشهای تاریخی ایران و اسلام، دوره 6، شماره 11 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

محسن مرسل پور

خلاصه مقاله:

تاریخ دریافت: ۲۶/۲/۹۰

تاریخ پذیرش: ۶/۳/۹۱ E-mail: morsalpour@yahoo.com

در دوره ایلخانی و در پایان کار خاندان جوینی، تا روی کار آمدن غازان نهاد وزارت وارد دوره‌ای پر فراز و فرود شد. ارغون که در واکنش به دوره‌ی احمد تگودار و برتری خاندان جوینی به ایلخانی رسید، امیری مغولی را به مقام وزارت برگزید. روی کار آمدن امیر بوقا وقفه‌ای در فرآیند سازماندهی دیوانسالاری ایلخانی توسط ایرانیان و همسازی دولت ایلخانی با الگوی ملکداری ایرانی ایجاد کرد. با این حال ضرورت‌های اداره قلمرو ایلخانی و پیامدهای تمرکز امارت و وزارت در دست امیری مغول بدون پیشینه‌ی دیوانسالاری، به کار بوقا پایان داد. پس از بوقا در دوره ارغون، گیخاتو و بایدو، وزیران برجسته‌ی ایرانی در حکومت ایلخانی به قدرت رسیدند. در این زمان سعدالدوله یهودی و صدرالدین خالدی زنجانی از وزیران برجسته ایرانی بودند که با وجود کفایت در اداره امور قلمرو ایلخانی، به سبب پاره‌ای ناهمسازی‌ها و رقابت‌های درونی حکومت ایلخانی و گرایش‌های تمرکز گریز امرای مغول، دوران وزارت ایشان با وجود بارقه‌هایی از امید برای سامان حکومت ایلخانی و امور ایران چندان نپایید مع ذلک ایشان توانستند راه را برای همسازی مغولان با جامعه ایرانی بوسیله دستگاه دیوانسالاری هموار کنند. مقاله حاضر با رویکردی توصیفی-تحلیلی وزیران این دوره‌ی تاریخ ایلخانی و تکاپوهای ایشان را مورد بررسی قرار می‌دهد.

کلمات کلیدی:

وزارت، صاحب‌دیوان، سعدالدوله، بوقا، صدر الدین، قوریلنای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1457668>

